دَ طهارت، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامه محمد یوسف بنوری ټاؤن کراچی

Ketabton.com

خورونکے

اسلامی ادبی تولنه

یونیورستی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

ابوالقاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمٰن الرحيم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علي مرداني

فاضل جامعة العلوم الاسلامية علامه محمد يوسف بنوري ټاؤن کراچي

ناشر

اسلامي ادبي تولنه مردان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وَ صلى اللّٰه تعالىٰ على النّبى الاُمّى

حمد باری تعالیٰ

په نامه مې ستا مولا! نن ابتدا کړه
چې زمونږ دَ پاره تا پيدا دُنيا کړه
په کښې نمر سپوږمې پيدا کړل تا هم ستورې
جوړه تا ورسره دلته کښې ښُکلا کړه
غرونه، ونې بوټې تا دلته پيدا کړل
په مارغانو تا حسينه پاس فضا کړه
سيلابونه، دريانه چې بهيږي
همه واړه ستا دَ حکم اقتدا کړه
هريو ستا نه مدد غواړي لويه خدايه
تيارهٔ ختمه هميشه تا په رڼا کړه
دَ حکمت نه خالي نهٔ دے دا جهان
کهٔ پيدا ورله دې ورځ هم دَ فنا کړه
ربه! ستا په هريو څيز کښې حکمت پټ دے
سلسله کهٔ شورو تا دَ انبياء کړه
نبوت تا شورو کړې له آدمؑ نه
بنده تا دا سلسله په مصطفیٰ ﷺ کړه
ورله تا ورکړے ربه! حق کتاب دے

دا چي تاورته نادان سړیه! شا کړه
په کښي ربَ اصول راکړي ټول دَ ژوند دي
هوښیارانو ورسره مدام وفا کړه
دا بُنیاد دَ شریعت دَ دین اسلام دے
نادانو ورسره دلته جفا کړه
ما احمد علی! په دي یقین ساتلے
ورسره مي ختمه پاس دغه وینا کړه

....

زما عقیده

ما ایمان راوړے دے په ربَ غفار
چي تنها دے ټل زما پروردیګار
فریښتو باندي یقین لرم ایمان
عبادت کوی په جمع دَ سبحان
کتابونه چي نازل دی له آسمانه
زهٔ ایمان لرم په ټولو له پخوانه
رسولان چي دغه څومره په جهان دی
شامل ټول زما هروختي په ایمان دی
زهٔ ایمان لرم په ورځ هم دَ قیامت
دا منمه هرطرف ته حقیقت
هم مالك دَ خیر او شر دے یو اللّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هر څه پوره خبر دے یو الله
په تقدیر لرم ایمان پوره یقین
عقیده ساتمه دغه بهترین
مخلوقات به په پس له مرګه جمع کیږي
له دې ټولو نه کامل ایمان جوړیږي
په الله ایمان لرمه زه په دا شان
لکه څنګ چې په نومونو دے بیان
څنګ منلی ما دَ رَبّ چې صفات دي
قبول کړي ورسره ما احکامات دي
زۀ په ژبه مدام کوومه دا اقرار
هم په پټه دا منمه هم په جار
مختصر دے ایمان دَ مسلمان
ما احمدعلی کړۀ ذکر په ښۀ شان

....

تقسیم دَ احکاماتو دَ اسلام
دَ اسلام احکام بیان چې د دُنیا دي
شریعت کښې څۀ روا او ناروا دي
دغه دوه قسمونه دي په شریعت کښې
موجود ټول دي مسلمانانه! عبادت کښې
په روا کښې فرائض او واجبات دي

ورسره په څنګ سنت مستحبات دي

دا روا کارونه ټول شول څلور

ناروا دي علاوه ددې نه نور

دا کارونه ټولو څلورلري ثواب

پرېښودلو کښې دَ څنو شته عذاب

ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي

مکروهاب ورسره په څنګ حرام دي

بل يو قسم شته مباح ددې دُنيا

دَروا او ناروا نه ټول جُدا

پرېښودل کوُل ئې دواړه برابر دي

عالمان داسې کارونو نه خبر دي

....

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے

دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے

ميلاويږي په کوُلو ئې ثواب

پرېښودلو کښې ئې شته دے ډير عذاب

دا دليل سره ثابت شه دَ قوي نه

په دليل سره ثابت وي له قطعي نه

فرضيت نه چې ددغې کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شي دَ مولا پروردیګار

بې له عذره چې څوك پرېږدي دا عمل

عذابونه ورله شته په هر محل

بې له عذره چې دا پرېږدي مسلمان

فاسق کیږي ورسره هر یو انسان

مستحق به ورسره شي دَ عذاب

هم محروم به په دُنیا شي له ثواب

په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دي

یو دَ بل نه ښه پوره پوره جدا دي

فرض عین سره یادیږي اول قسم

هر طرف ته ادا کیږي اول قسم

دا لازم په هر بشر وي دَ هر در

په شرطونو چې وي څوك ښۀ برابر

چې له چا دغه پاتې په دُنیا شي

مستحق دَ عذابونو دَ مولا شي

فرض عین په هر بشر فرض تمام وي

هر بشر باندې لازم په خپل مقام وي

مثال دا لري پنځه وخته مونځونه

ورکوي چې په دُنیا څوك زکاتونه

نور هم ډیر شته مثالونه په هر دار

خبروی ځان همیشه دلته هوښیار

کفایه قسم دے دویم دَ شریعت

مسلمان ته دے معلوم ئي حقیقت

کفایه فرض نه وی په هر بشر

هر مؤمن ئي دے له حکم نه خبر

جنازه ددي مثال په هر قدم دے

حکم نه ئي خبردار دغه عالَم دے

دوه قسمونه شول دَ فرض زما وروره !

کتابونه ښه تفصیل لره نور گوره

چي له فرضونه منکر وی نو کافر دے

ورله حکم دغه هرخواته ظاهر دے

....

واجب

فرض پسے واجبات دی مسلمانه !

لازمی دا احکامات دی قدردانه

واجبات هغه کارونه دَ اسلام دی

چي لازم په هر بشر په خاص او عام دی

په ظني دلیل ثابت چي په دُنیا وی

دا واجب به هر طرف ته خامخا وی

پریښودو کښي ئي عذاب شته مسلمان له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پریښودو کښې ئې عذاب شته هر انسان له
دَ واجب منکر کافر نه دے اسلام کښې
دغه حکم ما لیدلی په احکام کښې
پریښودونکې ئې فاسق په هر قدم دے
دغه حکم ښهٔ ښکاره ددې عالَم دے

....

سنت

دریم سنت دے په واجب پسے انسانه!
طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده را روانه
هغه کار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
یا گفتار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
ورته وائی دَ رسول اللّٰه ﷺ سنت
یا خاموشه په یو کار شی پاك حضرت
دا عمل دا طریقه ښکاره سنت ده
دا حصه زمونږ د دین دَ شریعت ده
په دوه قسمه کښې تقسیم دغه سنت دے
هغه کار چې نقل شوے له حضرت ﷺ دے
کهٔ ئې پریښې وی یو ځلې په دُنیا کښې
دغه غیر مؤکده شو په وینا کښې
مؤکد هغه سنت دَ پیغمبر ﷺ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې واجبو ته نزدې په لړ او بړ دي
پريښودلو کښې ګناه ئې په جهان ده
حق حصه زمونږ دَ دين دَ حق ايمان ده
مستحق دے هغه کس دَ ملامت
چې څوك پريږدي په دُنيا دغه سنت
هم محروم به وي هغه له شفاعت نه
په محشر کښې دَ حضور ﷺ دَ محبت نه
دا سنت مؤکده په هر قدم دے
ښهٔ پوره پوره خبر له دې عالَم دے
پريښودلو کښې چې نهٔ لري عذاب
هغه غير مؤکده دے په هر باب
بس ثواب دے ګټه ټوله دَ جهان ده
دا ښکلا ده هم رڼا دَ مسلمان ده
هر سنت کښې دَ محشر ګټه پرته ده
هر بشر له برابر ګټه پرته ده

....

مستحب

په سنت پسے نمبر دَ مستحب دے
شريعت کښې بهتر غوره په طلب دے
چې ثابت ئې فضيلت دے شريعت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان خبــر کـــړه ددي کـــار لـــه حقيـقـت نـــه
پـــريښـــودلـــو کښـــي هيـــڅ نـــه لـــري عـذاب
مستـــحــــب دے چـــي کـــوُل ئـــي وی ثـــواب
مستـــحــــب بـــانـدي راضـــی مـدام اَللّٰـــه وی
ورســـره دَ مـــصـــطـــفـــیٰ ﷺ شـــامـل رضـــا وی
ثـــوابـــونـــه ددي کـــار شـتـــه طـلبـګـــار لـــه
نـــعـتـــونـــه ددي کـــار شتـــه طـلبـګـــار لـــه
ګـــنـــاه ګـــار نـــه دے چـي پـريـــږدی مستـحــب
نـــه دَ ربَ دے دَ خـــفـــګـــان چـــالـــه سبـــب
مستـــحـــب لـــری لـــوئـــي شـــان دا حـقـيـقـت
دَ مـــحـــشـــر دَ پـــاره حُســـن دے عـــزت

....

خلاصه

دا څــــلـــور کــــارونــــه تـــول دی دَ کـــوُلـــو
نـــهٔ دی نـــهٔ دی پـــه هيـــڅ شـــان دَ پـــريښـــودلـــو
يـــو شـــو فـــرض بـــل واجـــب بـــل دے ســـنـــت
مستـــحــــب کـــار څـــلـــورم دَ شـــريـعـــت
دَ کـــوُلـــو دا کـــارونـــه پـــه جهـــان دی
رنـــاګـــانـــي هـــريشـــر لـــه دَ ايـمـــان دی

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

منع کړي څه کارونه شريعت دي
ناروا کښي ټول شامل په حقيقت دي

په حرام سره يادېږي هغه کار
چي خوښ نه وي دَ مولا پروردګار

چي ئي منع په دليل ښکاره قوي وي
لري لري تاله تلل چي ضروري وي

ځان خبر ساته چي هغه کار حرام دے
چي دَ زهرو په شان نوم ئي ټول تمام دے

دَ حرامو نه منکر سړي کافر دے
دغه حکم دَ اسلام ښکاره ظاهر دے

مستحق دَ هر عذاب په قدم دے
مبتلا چي په کښي کُوم بني ادم دے

دَ فاسق په نامه ياد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

مکروه تحريمي

هغه کار چي شريعت کښي نه خوښېږي
په مکروه سره په نوم مدام يادېږي
کۀ مکروه وي تحريمي په کښي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــنــزيهـــى كښــي كـمـيـدل دَ حق ثـواب شتــه
چـــي ثـــابـــت وي پــــه دليـــل ســـره دَ ظــن
دَ عـــذاب مستــحـــق كيـــږى هــغــــه تـــن
تــحــريــمـــى كـــارونـــه هـغـــه دَ دُنيــا وي
چـــي نـــاخـــوښــه شــريــعـت كښــي دَ مـولا وي
تـــول مـــكـــروهِ تــحــريــمـــى دَ ددي عـــالَـم دى
نــــاروا دغــــــه كــــارونــــه دَ تـــورتـــم دى

....

مكروهِ تنزيهى

پــريښــودلـــو كښــي چـــي كـلـــه ئـي ثـواب وى
پــــه كـولُــو نـــه ســزا نـــه ئـــي عـــذاب وى
پــريښـــودل چـــي كــلـــه غـــوره دَيـــو كـــار وى
پــريښـــودل چـــي كــلـــه غـــوره ديـــو لار وى
دا مـــكـــروهِ تـــنـــزيهـــى دے زمـــا وروره!
مثـــالـــونـــه ورلـــه تـــهٔ خپـلـــه اُوګـــوره

....

دَ اودس طريقه

طــــريـــقـــه دا ســـي بيـــان ده دَ اودس
چـــي دَ مـــونــځ كـــړي اراده كــلـــه يـــو كَـــس
لـــوښـــى پـــاك كښـــي، اوبـــهٔ پـــاكـــي مسلمـانـــه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخستل اول په كار دي اے انسانه !

هم پاك والے ضروري دے دَ مكان

چې ګنده ورسره نه شي دا انسان

په طرف دَ قبلې ناسته ده اول

خيال ساتل دي دَ پاكي په هر محل

ښۀ په ښكلي انداز ناسته ده پكار

په مزه اَودس كوي هوښيار

انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دي

بسم الله وريسې وروستو بيا وئيل دي

هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه

ځان خبر كړه دَ اودس له حقيقت نه

بيا لاسونه مټو پورې تول وينځل دي

ښه پوره پوره ورسره تول مږل دي

خلۀ كښې درې ځلې اُوبه دي اچول بيا

ورسره دي برابر مسواك كول بيا

كۀ مسواك وي نو مسواك كول بهتر دي

لوئي واړه ئې فضيلت نه ښۀ خبر دي

بيا دي پوزه كنګالول پوره درې ځله

صفا كول په ښۀ انداز ده پوزه خپله

وريسې دَ پوره مخ تاله وينځل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه لاســـو ســـــره مـــخ پـــوره مـــړل دی
دَیــو غـــوړ نـــــه دَبـــل غـــوړ پـــوري انســـانـــــه
حـــد دَ مـــخ دے ځـــان کـــړه مسـلــمـــانـــــه
دَ تـــــنـــــدی ســـره دَ ځـــنـــي لانــدي تـــول
پـــه ویـــنــځـــولـــو کښـــي دی تـــالـــه شـــامـــلـــول
بیـــا لاســـونـــه دی ویـــنـــځـــل تـــر څـــنـګـــلانـــو
ځـــان ســـاتـــي خبـــر لـــه دغـــي مـؤمـنـــانـــو !
دَ ســـر مســـح وړیســـي پـــه شـــریـعـــت شـتـــه
دَ اودس دا طـــریـــقـــه پـــه دي حـــقـیـقـــت شـتـــه
وړیســـے دَ خپـــو ویـــنـــځـــل پـــه مسـلـمـــان دی
پـــه تـــرتـیـــب مـــا ذکـــر کـــړي پـــه جهـــان دی
اول ښـــي انـــدام ویـــنـــځـــل دی پـــه هـــر مـقـــام دی
دا واضـــحـــه تـــول حـــکـــمـــونـــه دَ اســـلام دی

دَ استنجا بیان

ګـــنـــدګـــي ســـره پـــلیـــت چـــي دا بـــدن وی
استـــنـــجـــا هـــلـــه لازم پـــه دغـــي تـــن وی
کـــۀ اوُبـــه وی نـــو اوُبـــه دي استـــعـــمـــال کـــړي
ګـــنـدګـــي لـــه تـن نـــه ختـمـــه دي هـــر حـــال کـــړي
کـۀ وی بـولـو تـــه څـوك نـاسـت میدان صـحـرا کښـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمال دي کړي بيا لوټه استنجاء کښي
چي پاك والے کله راشي په جهان
استنجاء شوله پوره ددي انسان

دَ استنجا مکروهات

په کپړه هم په کوئيله چي استنجاء کړي
ځان خبر کړه دي مکروه کړي ناروا کړي
دَ کاغذ استعمال منع دے اسلام کښي
حکم دغه ماليدلي په احکام کښي
په هډوکي باندي منع استنجا ده
فيصله دَ شريعت دا په دُنيا ده
استعمال په کښي دَ سوټي ناروا دے
چاسره چي استنجا له په دُنيا دے
استعمال دَ ګندګي کښي کراهت شته
حکم دغه ښه ښکاره دَ شريعت شته
استعمال دَ ښي لاس منع دے هر چاله
چي څوك لاړشي په دُنيا کښي استنجاء له
دَ اسلام دَ شريعت دا فيصله ده
دَ مکروه اعمالو بوره تذکره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس څلور فرض

مخ پسې لاسونه مسح بيا دَ سر
دواړه خپې وينځل دي فرض برابر
دغه فرض دَ اودس دي ټول څلور
نيشته نيشته علاوه ددې نه نور
که يو پاتې شو له دې نه ناتمام دے
دا اودس چې دلته کړے خاص او عام دے
ښه پوره پوره وينځل دي دَ ټول مخ
ښه پوره پوره مږل دي دَ ټول مخ
اول فرض په اودس کښې دغه ياد کړه
مخ پسې دواړه لاسونه خپل وينځل دي
دَ څنګلو سره دا پوره مږل دي
بيا دَ سر مسح پکار ده ټوله ټوله
فرض دا په هر دريار ده ټوله ټوله
څلورمه حصه مسح حق دَ سر ده
فرائضو کښې په شمير کړے هر بشر ده
دَ ګټو سره دَ خپو وينځل لازم دي
دا په پاکو په اوبو وينځل لازم دي
دا څلور شول دَ اودس فرض تمام
ځان خبر دې کړي له دې نه خاص او عام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس سنت

په شمیر دیارلس په اودس کښې تول سنت دي
دغه تول مقرر کړي شریعت دي
په اول کښې همیشه دَ تولو نیت وي
چاته یاد چې دَ رسول الله ﷺ سنت وي
بسم الله وئیل سنت دَ پیغمبر ﷺ دي
هوښیارانو ته دَ پته ښه خبر دي
ونځل درې پیرې لاسونه په جهان شته
په سنتو کښې دَ خوږ نبی سلطان ﷺ شته
دَ اودس په سنتونو کښې مسواك دے
علامت دَ نیك عمله سړي پاك دے
خُله ونځل مسنون دی درې ځلې هر چاله
چې راځی درته په مینه هرڅوك خواله
په سنتو کښې دَ ږیرے هم خلال دے
ورسره ئې دَ وجود دَ تن جمال دے
اوبه درې ځلې دَ پوزې هم سنت دي
څومره ښکلی دا اعمال دَ شریعت دي
تل ونځل دی درې ځلې دَ هر اندام
په سنتو کښې راغلی دا مدام
په سنتو کښې پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغورږونو مسح شته دے هر بشر له
حکم دغه دے غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دے
نقل شوې دا ترتیب له رب حبیب دے
هم خلال دَ ګوتو تولو دے سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دے
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دے

دَ اودس مستحبات

تول پنځه څیزه اودس کښې مستحب دی
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ رب دی
ښي طرف نه شروع کول مدام اودس
مسنون دغه دے عمل دَ هر یو کس
دَ څټې مسحه شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دی مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب دغه عمل دے نیك سیرته!

....

دَ اودس مکروهات

په اودس کښې شته مکروه څيزونه ډير
مسلمانه یاد ساته ، نشي دې هیر
په ګنده ځائي کښې اودس کول انسان له
دا مکروه عمل راغلے مسلمان له
صفائي کول دَ پوزے په ښي لاس
دا مکروه ګڼې چې څوك لري احساس
بیا خبرې په اودس کښې دَ دُنیا هم
مکروهاتو کښې ده شمیر دغه وینا هم
هر اودس چې دَ سنتو وی خلاف
مکروه حکم هرطرف ته لری صاف
مکروهات دی دَ اودس دغه څلور
علاوه ددې نه شته په جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتیدو څیزونه)

چې څه څیز شی له بدن نه رابهر
ورسره اودس ماتیږی دَ بشر
هم ماتیږی په هوا بدبُو اودس

[redacted] مسائل دَ مونځ 20

خامخا به کړي اودس داسي هر کس
مونځ کښي زور سره خندا دَ هر بشر
ماتوي اَودس دُنیا کښي برابر
په اُتهو اَودس ماتیږي هر طرف ته
دغه حکم بیانیږي هر طرف ته
دَ انسان نه چي مجنون جوړ شي دُنیا کښي
اودس مات شي ورسره په ابتدا کښي
وینه شي چي له بدنه رابهر
اَودس مات شي ورسره دَ هر بشر
ګندګي، زوي بهر شي چي له تن نه
دي سبب دَ اودس ماتي له بدن نه
هغه خوب چي وي په ملاسته یا په ډډه
ورسره اودس ماتیږي مخاطبه!
بیهوشي سره ماتیږي هر اودس
ناخبره چي له ځان نه شي یو کس
تول اته شول صورتونه دَ جهان
اودس دي سره ماتیږي دَ انسان

دَ غسل طریقه

طریقه دَ غسل شته په شریعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـــان شـوي دَ نبـــي ﷺ ده پــــه سیـرت کښـي

پــــه ویــنــځـلـو دَ خپـل لاســو ابتـدا کــړه

آغــــاز دي ســـره دَ غســـل پـــه دُنیـــا کـــړه

دَ خپــل تــن نــــه ګــنـدګـی لــرمے کــړه وروره !

دَ بــدن نــــه ګــنـدګـــی لـــرمے کـــړه وروره!

استـنـجـا وربـســي بیـا پــه خاص او عـام شتـه

طــریـقــه داسـي مـوجـود تـولــه تمـام شتـه

اَودس اُوکـــــړه وربـســـــي پـــوره تـــمــــــام

دا مســـنـــون عــمـــل هیـــر نــــهٔ کــړمے دَ اسـلام

اُوبــــه واچـــوه بـــدن بـــــانــدي بیـــا وروره !

اُوبــــه واچـــوه تـــول تــن بـــانــدي بیـــا وروره!

پــاتـي نشـــي چـي اوچ ځـائـي دمے پـه بدن کښـي

طـــریـــقـــه دغــه مـوجـود ده هــروطـن کښـــي

اُوبــــه واچـــوه دري ځـــلـــــه پـــه بـدن خپــل

چــي اوچ پــاتــي درنــه نشــی دغـــه تــن خپـل

دَبـــدن مـــــږل پــــــه لاســـو دي پـــکـــــار

دا دَ غســـل طـــریـــقـــــه ده پــــــه هـــر دار

هــم پــــه خلــه او پـوزه کښــي اُوبــه اوچــول دی

طـــریـــقـــه دَشــریـعــت دا نــقــل کــولُ دی

دا کــــامــلــــه طــریـقـــه شـولــــه دَ غســـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کامله تذکره شوله دَ غسل

....

دَ غسل فرائض

دري په غسل کښي تول فرض په جهان دي
په خبر له دغي فرضو عاقلان دي
کنګالول دَ خلي اول فرض کړه ياد
دي سره دَ غسل کيږده خپل بُنياد
بيا په پوزه کښي اوبه اچول دي فرض
په انداز سره دا ښه اچول دي فرض
تول بدن بيا په اوبو پوره لمدول دي
هميشه داسي هرخواته غُسل کول دي
دري دا فرض شول تمام دَ شريعت
ياد ساته په هر مقام دا هرساعت

....

دغسل سنت

تول په غسل کښي پنځه سنت بيان دي
ناخبره خلق واړه نادان دي
دَ بندونو پوري لاس دا خپل وينځل دي
ناپاکي له خپل بندن نه لري کول دي
هم دَغسل نيت مسنون په کښي تمام دے

دغه حکم ښهٔ ښکاره د دین اسلام دے
مخکښي غسل نه اَودس کوُل مسنون دی
رناګاني هر بشر له دَ ژوندون دی
دَ اوبو هم بهیدل په تن سنت دی
عاقلان پوره خبر له شریعت دی
طریقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دَ احمد تهٔ له اشعاره

دَ غسل مکروهات

تول په غسل کښي مکروه دی څلور کاره
یاد کړهٔ، تهٔ کهٔ ئي دَ علم طلبګاره
په بدن چي کپړې نه وی بیا کلام
منع دلته شریعت کښي دے تمام
مخ قبلې ته یا قبلې ته شا کول
مکروه دا دی هر بشر له دا کول
هریو غسل دَ سنت چي وی خلاف
مکروه حکم هلته کښي مدام وی صاف
هم زیات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دی، چي څوك ئي نه ساتی نن خیال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیال پکار دے چې ساتی ددې عوام

....

دغسل قسمونه

په دري قسمه باندې غسل دانسان دے
مستحب، سنت یا فرض په جهان دے
کله کله په واجب فرض یادیږی
په انسان چې غسل کله لازمیږی
غسل نوم دے لمدول دَ ټول بدن
بهیدل دی دَ اوبو په دغې تن
ورسره شته مضمضه هم استنشاق
بهترین دغه عمل دے په آفاق

....

بیان دَ فرض او واجب غسل

زنانه باندې چې تیر شی حیض نفاس
فرض غسل په تکمیل شی په احساس
چې منی شی په شهوت له تن بهر
غسل دلته واجبیږی په بشر
څنګه غسل چې مذکور په مراتب دے
په دُخول دَ حشفې سره واجب دے
واجبیږی غسل هم په احتلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته درنه هیر نشي دا احکام

چې ګنده شي دَ انسان خوب کښې بدن

ورته ځائې ګنده معلوم نه وي دَ تن

غسل هم ورسره دلته واجبیږي

چې انسان ته ګنده ځائې نه معلومیږي

بشر هغه چې رخصت شي له دُنیا نه

غسل ورکړه ورله دلته کښې انسانه!

دغه غسل ورکول دلته واجب دي

لازم دا مسلمان هر يو طالب دي

....

مسنون غسل

دَ جمعې دَ ورځې غسل دے مسنون

په دُنیا چې تیروُے دلته ژوندون

دَ وقوفِ عرفات غسل په کار دے

په سنتو کښې دَ سیَدالابرار ﷺ دے

غسل دا رنګ هر يو مونځ له دَ اختر

مسنون دغه دے عمل دَ پیغمبر ﷺ

مسنون غسل دے احرام له مدام

دا عمل دے دلته کښې کوي عوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پـــــس دَ مـــړي لامبــولــو نـــه انســـانـــه!
غســل اُوکـــړه مستـــحـــب اے مسـلـمـــانـــه!
سپـــوږمـــي اُونيســـی چـــې تـــنـدر دَ آســمــان
مستــــحـــــب ورســــــره غســــل دے بيــــان
دَ صــلــــوة الاستســــقـــــاء دَ مــونـــځ دَ پـــاره
شتــــه دے غســل مستـــحـــب عـــاقل هوښيـــاره
نـــور ددې نـــــه عـــلاوه ډيـــر مــقـــامـــات دی
شـــامــل هـــغــــه ټــول زمــونـــږ پـــه عبــادات دی

دَ تيمم بيان

اول فــــرض تيـــمــــم دَ پـــــاره نيــــت دے
حــكــم دا مــونـــږ تـــه راكـــړے شــريـعــت دے
دوه ضـــربــونــــه بــل يــو حــكــم دَ جهـــان دے
امـــر كـــړے مـــونـــږ دا تـــه غـنـی سبـحـــان دے
دواړه لاســــــه پـــــه خــــورو پــــوره وهـــل دی
بيـــا لاســونــــه ټــول پـــه مـخ پـوره مـــږل دی
دويـــــاره وهـــل دی بيـــــا پـــــه خـــورو لاس
چـــې پــــه شـــان لـــكـــه دَ نيـــت لـــری اســـاس
لاس پـــه لاســـو دی راښـــكـل تـــرڅـنــګـونـــانـــو

ځان کړه پوهه له نيکانو صالحانو
دغه دري فرض دي تهول دَ تيمم
ضرورت وخت کښي دي کول دَ تيمم

دَ تيمم متفرق حکمونه

چي شی ويلی او يا اُوسوځی په اُور
هغه سپين کهٔ جهان وی يا کهٔ تور
تيمم په هغي نه کيږی انسانه !
نور ځيزونه لټوه اے مسلمانه!
پاکه خوره شړه دي لره پکار ده
دا تحفه ډالي دَ حق پروردګار ده

دَ مونځ طريقه

په نامه دَ پاك سبحان مي ابتدا ده
چي محکمه، ښه صادقه ئي وينا ده
بيانوومه طريقه دَ مونځ ګزار
دَ الله نه دَ مدد يم طلبګار
توفيق راکړے اے مولا! دَ ښه بيان
چي راضی رانه شے ته په هر مکان
دا عمل زما توښه چي دَ محشر شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول روښانه ورسره زما قبر شی

نا خبر لره سبب دَ هدایت شی

ورسره ورته نصیب هر سعادت شی

رابیداره ورسره هر یو انسان شی

مستحق دَ نعمتونو په جهان شی

چې دَ مونځ په اراده اُدریږی ربّ ته

توجه دي هر ساعت لری ادب ته

په اخلاص په توجو به دی اُودریږی

دي سره دَ مونځ آغازوی شورو کیږی

مخ قبلے ته به کړی بیا دغه انسان

خیال ساتی به ورسره ددې بیان

کپړے، تن بدن به پاك ددې بشروی

پاك به هم دَ مونځ دَ پاره هغه دروی

دا شرطونه دی هر مونځ له ابتدا کښې

عبادت کوه مدام دَ دین رڼا کښې

مونځ ته اُودیږی چې کله یو انسان

خپل لاسونه به اُوچت کړی دَجهان

دا لاسونه تر غوږونو اُوچتول دی

دَ اسلام په احکاماتو عمل کول دی

ورسره به تکبیر وائی مونځ ګزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضیت نه ددې نه کړي څوك انكار

ابتدا كښې دَ هر مونځ الله اكبر دے

ورسره دَ مونځ آغاز په هر يو در دے

دَ سجدې ځائې ته به ګوري دا انسان

مونځ ته اُودرېږي چې كله مسلمان

دَ تكبيرِ تحريمې نه پس ثنا ده

طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفىٰ ﷺ ده

ثنا وائي به په پټه مسلمان

نقل شوے دا بيان دے په جهان

لوستل وروستو له ثنا نه تسميه دي

بركتونه ورسره په هر حصه دي

تعوذ ورپسې وروستو په جهان دے

هر طرف ته راپسې ځكه شيطان دے

تعوذ وئيل راغلي دي سنت

ورسره دي له شيطان نه حفاظت

فاتحه ورپسې وروستو دي لوستل

ځان له مونځ كښې دا په پټه دي وئيل

فاتحه مونځ كښې لوستل وروره! واجب دي

لازمي دغه يادول په هر طالب دي

تلاوت دَ فاتحې چې مكمل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سورت دَ فاتحې چې مکمل شي
ورپسې آمين وئيل هرخوا مسنون دي
رناګانې برکتونه دَ ژوندون دي
په آمين پسې لوستل بيا دَ سورت دي
څوك خبر چې له هذهب له حقيقت دي
يو حصه دلته کافي ده تلاوت له
اسانتيا دغه راغلې دي اُمت له
درې آياته دي لوستل واړه تمام
يا آيت يو لوئي لوستل په دي مقام
دغه حکم دَ اسلام دَ شريعت دے
متفق په دي خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لر او بر دي
هوښياران له دي خبرې ښه خبر دي
هر کله چې مکمله شي تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار کړي خپل حالت
دَ قيام نه به رکوع ته شي روان
قيام پاتې به پوره شي دَ جهان
ورسره به تکبير وائي دا ساعت
کوم ساعت چې بدلوي بشر حالت
په رکوع کښې دَ رکوع تسبيح لوستل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه په مینه محبت پوره وئیل دي
درې درې ځلې تسبیحات شته په رکوع کښې
ددې ډېر زیات برکات شته په رکوع کښې
تل رکوع کښې دَ رکوع تسبیح مسنون ده
هر یو شر له عطیه ددې ژوندون ده
په تسمیع سره دې تلل ورله قیام له
دغه حکم دے راغلے خاص او عام له
وروسته بیا به په تحمید ژبه لمده کړي
دَ مولا به ښه په مینه تذکره کړي
که تسمیع ده که تحمید دواړه سنت دي
دا ثابت پوره له شریعت دي
بیا سجدې ته به روان شي په دا شان
لکه ځی چې ځوك دیدن له دَ جانان
ورسره به په تکبیر ژبه لمده کړي
ربَ ته تیټه دَ جهان به هر حصه کړي
تیټ په زمکه به مولا ته دا بشر شي
تندې ، پوزه به زمکه برابر شي
دواړه لاسه به په زمکه ښه تمام وي
دَ سجدې دا طریقه دَ خاص او عام وي
ده سجده په مونځ کښې فرض مونځ گزار له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لازمي دي اد کول غريب مالدار له
دغه شان بله سجده شته هر رکعت کښي
دوه سجدې دَيو رکعت شوې شريعت کښي
هر سجدې ته په تکبير سره دي تلل
ځان خبر کړه، هم خبر کړه پوره بل
دې سره به يو رکعت پوره تمام شي
وروسته دَ بل رکعت شورو قيام شي
دَسجدو مينځ جلسه په هر مقام شته
په سکون سره دا ناسته ښه تمام شته
دوه سجدو سره کامله به رکعت شي
دا توښه به په محشر دغه ساعت شي
بيا به اُودريږي قيام ته دويم رکعت ته
په اخلاص سره دَ ژوند دي عبادت ته
اُودريدل دي په تکبير سره قيام ته
دغه حکم دے راغلي خاص او عام ته
دويم رکعت کښي به آغاز له بسم اللّه وي
وروسته دَ فاتحې سورت به بيا وي
بيا آمين به وي سورت به وي رکعت کښي
خوند مزه شته دَمولا په عبادت کښي
په تکبير سره به لاړ شي بيا رکوع ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کــړه دغـــه طــریـقــه لـویـو ورو تـــه
پـــه رکــوع کښــي تسبیــح وائـــی دَ مـولا بـــه
وائـــی دغـــه تسبیــحـــات اعــلا ادنـــیٰ بـــه
دري ځـلــي دغـــه وئیـل پـــه دي مـقـــام دی
چـــي خبــر لــه خپـل نبــی ﷺ نــه لـه اسلام دی
پـــه تسـمیــع سـره بیـــا وروستــو اُودریـدل دی
ورســـره یـو ځـــائــي تـحـمیـد پـوره وئیـل دی
بیـا سـجـدې تـه پـه تکبیـر بـه مونځ ګـوزار ځـی
اطــمیـنــــان ســره پـوره ورتـــه تیـــار ځـــی
پـه سـجـده کښـي تسبـحیـات لـوستـل پـه شوق دی
دَ ثــواب دا کــلـــمـــات لــوستــل پـــه شـوق دی
بیــا جـلسـي تـــه پــه تـکبیـر سـره ده نـاستـه
نـــه روا دلتـــه ولاړه ، نـــه ده مــلاستـــه
پـــه تـکبیـر سـره جلسـي نـه پـس بیـا تلل دی
پـــاك الـلّـــه تـــه دا تـــنـدي خپـل لـګـوُل دی
ورســـره پـوزه لــګــول دی پـــه سـجـدو کښـي
بیـا مشـغـول کړه ځان ثـنا کښـي پـه تسبو کښـي
تسبـحـــات پـوره دري ځـلـي شتـه اسلام کښـي
شك اُونــکــړي دَ احـــمــدعـلـــی کــلام کښــي
بیـــا ده نـــاستــــه ، قـــاعـده ده شـریـعـت کښـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شامله ده دَ مونځ په عبادت کښې
بیا وئیل التحیات دي هر بشر له
طریقه دَ مونځ راغلې لراوبر له
دوه رکعته که وي مونځ نو بیا درود شته
ورپسې بیا دُعاګانې په وجود شته
بیا سلام سره به مونځ زمونږ تمام شي
هر بشر له روا به بیا کلام شي
هر بشر له روا به خوراك څکاك شي
روا دۀ له تجارت به دَ املاك شي
که دَ دوو نه زیات رکعته په جهان وي
طریقه به ئي هم بره دغه شان وي
بسم الله ده فاتحه او بیا آمین دے
هر عمل دَ شریعت غوره حسین دے
نیشته فرضو کښې آمین پسے سورت
چې وي دریم یا څلورم کله رکعت
نوره بره طریقه ټوله یوشان ده
ښۀ اسانه طریقه دَ مونځ بیان ده

دَ مونځ فرائض

ټول پنځلس مونځ کښې فرض په بشر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دننه دی ، اته ترینه بهر دی

پټول دی دَ بدن هر بشر له

فرض دغه په جهان شته لر او بر له

دَ بدن پاك والے فرض دے انسان له

مونځ چي كله كوی دلته مسلمان له

دَ مكان پاك فرض په جهان دے

مونځ ته كله چي ولاړ په دي انسان دے

په خپل وخت كښي اداكول دَ مونځ دی فرض

ركعتونه فرض ټول دَ مونځ دی فرض

دَ كپړو پاك والے فرض په انسان دے

مونځ ته كله چي ولاړيو مسلمان دے

په تكبيرِ تحريمي دَ مونځ آغاز

مونځ كښي فرض دے آغاز په دي انداز

استقبال دَ قبلي فرض دے هر چا له

كه دي شك وی لاړشه لاړ شه خپل ملا له

نيت هم فرض دے هر مونځ له شريعت كښي

لازمي دے ضروري هر عبادت كښي

قيام فرض دے په مونځ كښي هر بشر له

روا نه دی پريښودل ئي لر او بر له

دا په عذر سره هر خوا پاتي كيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خــو پـــه نـــاستـــه حـكـمـــاً دغـــه اداكيـــږي
قـــرات پـــه مــونـــځ كښـــي فــرض دَ قـــرآن دے
بــــه خبـــرلـــه دي نــــه هـريــو مسـلـمـــان دے
ركـــــوع فـــــــرض ده ســـجـــدي دواړه لازم دی
دا مـــونـــځـــونــــه ورســـره دلتــــه قـــائـــم دی
نـــاستـــه فـرض ده دَ مـونـځ پـــه اختتـــام كښـــي
دا حــكـمـونــه تـول مــوجـود دی پــه اسلام كښي
پـــــه قـــعـــده آخيــــري يــــاده پــــه دنيـــا ده
نـــاستـــه دغـــه ضــــروري تـــل پـــه هــر چـــا ده
پــــه خپــل قـــصـــد ادي ســـره ســـلام هـــم
فــرضيــت كښـي دے شـميــر شـوے تـل تـمـام هـم
دغــــه فــرض پـــه هــر مـونـځ كښـي دَ جهـان دی
مـــا احـــمـــدعـلـــی ليـــكـلـــی دَ مـــردان دی

دَ مونځ واجبات

څلـوارلـــس مـونـځ كښـي واجبـات پـه هـرمقـام دی
دغـــــه تـــول مـــقـــرر كـــړی چـــي اســـلام دی
كــــړه دَ فــــــرضـــو دوه ركـــعـتـــــه مـــقـــرر
چـــي قـــراءت پــــه كښـــي كــوی دغـــه بشـــر(1)
دا واجـــب حــكـــم هـــر خـــوا دَ شـــريـــعـــت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښــــهٔ خبــر لـــــه دي نـــــه دلتـــــه دا اُمــــت دے
فــــاتــحـــــه لـوستـل واجـب دی هــر بشـر لـــه(2)
دَ تـــصـــديـــق دَ پــــاره لاړ شــــــه مـعتبــر لـــــه
پـــــه اول دوو رکـــعتـــونـــو کښـــي ســـورت(3)
واجــــب حـــکـــم لـــري دغـــــه هـــر ســــاعـــت
دَ سجدو پـه مينـځ کښـي نـاستـه پـه ښهٔ شان(4)
جـلســــه مـونـځ کښـي ده واجـب پــه هــر انسـان
پـــه قـعـدهٔ اُولـــیٰ کښـي نـاستـه پــه هــر در(5)
پــــــه مـــقـــدار دَ تشهـــد پـــــه لــــراو بــــر
واجـب نـاستــه ده پـه مـونـځ کښي هر بشر لـه
راشــــه ديــن لــــه حـقيـقـت لــــه حـق خبـر لــــه
پــه ارکــانـو کښـي تـرتيـب پـه شريعـت شتـه(6)
واجـب حـكـم ورلـــه دلتــــه هــر ســاعـت شتـه
دَ رکـــوع نـــــه پـــس قـــومـــه چـي اداکيـــږي(7)
ســـجـــده سهـــو ئـــي پــــه تـــرك تـل لازميـــږي
تشهـــد دواړو قــــعــدو کښـــي هـــم واجـــب دے(8)
ښـــه خبـــر لـــــه دي نــــه هـــرخواتــه طــالــب دے
فـــــاتـــحـــــي پســـــي واړه دري آيـــــاتـــونـــــه(9)
يــــــا واړه واړه لــــوستــــل دی ســــورتــــونـــــه
يـــــا وئيــــل دی وريــســــي دَ لـــوئـــي آيــــت تـــل

(c) ketabton.com: The Digital Library

په واجبو کښې دے شمیر په شریعت تل
ضروري دے ورسره هم اطمینان
چې ادا شي په سکون ددین ارکان
یو واجب له واجباتو نه قنوت دے (10)
فاتحې کښې په امام پسے سکوت دے (11)
تکبیرونه دي واجب دَ هر اختر (12)
یاد ساتي دغه دُنیا کښې هر بشر
دَ خپل مونځ نه په سلام سره وتل (13)
واجب دي په حق کلام سره وتل
ماسختن په هر وروکي لوئي اختر کښې (14)
هم په وترو په رمضان کښې په سحر کښې
دَ جمعې دَ تراوو هم دَ ماښام
تیز آواز سره لوستل دي په امام

ومونځ سنت

تول دي یوویشت سنتونه په قیاس (معنیٰ اندازه)
اُوچتول دي دَ غوږونو پورې لاس (1)
دویم تلې چې دَ قبلې په استقبال شی (2)
ګتې ورسره چې پاتې په خپل حال شی (3)
نیغ ساتل دي دَ تکبیر په وخت کښې سر (4)

دا سنت دي دَ حضرت خير البشر ﷺ

لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)

دا عمل پوره ثابت له دين اسلام دے

په شورو کښي دَ ثنا لوستل سنت دي (6)

دا اعمال دَ پاك نبي ﷺ دَ تول سيرت دي

تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښي (7)

ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښي

تسميه په رکعت کښي ده مسنون (8)

رنړاګاني دا ښکلا ده دَ ژوندون

هم آمين سنت عمل دَ پيغمبر ﷺ دے (9)

پرهيزه سړي ښه پوره خبر دے

مَلا او سر دي برابر وي ستا رکوع کښي (10)

مدام ياد ساته هر خواته دا رکوع کښي

په قومه کښي دَ تسميع (11) سره تحميد (12)

دا مسنون اعمال دي ترك لري وعيد

په سجده کښي دي اول پنډي لګوُل (13)

بيا لاسونه خپل تندي برابروُل

ګسه خپه دي خوروُل په لر او بر

چي جلسه (14) يا قعده (15) کړي يو بشر

اُودروُل دي دَ خپي دي داسي په جهان (16)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـولـــي ګتـــي چـي قبلـــي تـــه کـړي انســـان
خپـــل لاســـونـــه پـــه پتـــول بــرابــرول دی (17)
مســـنـــون هـــرخـواتـــه عـمـل مـدام داکـول دی
دا اعـــمـــــال دَ شـــریـــعـــت پـــوره مســـنـــون دی
رنــــاګـــــانـــــي هـــــر طـــرف تـــــه دَ ژونـــدون دی
تشهـــد کښـــي خپـــلـــــه ګُتـــــه اُوچتـــول (18)
بیـــــا پـــــه اشهـــد ســـره اشـــــاره کـــول
دا مســـنـــون عـــمـــل ثـــابـــت لـــه شـریـعـت دے
هـر عـمـل کښـي پټ پـه پټـه څـه حـکـمت دے
پــــه قــعــدهٔ اخیـــرنـــي کښـــي هـــم درود (19)
پـــــه ســـنتـــو کښـــي مـــدام لـــري وُجـــود
پــه درود پســي دُعـــا شتــه شـریـعـت کښـي (20)
شك ددي خبـــري نیشتـــه پـــه ســنـــت کښـــي
ګـــرځـــوُل دی پـــــه طـــرف دَ نبـــی ســلام (21)
بیـــا پـــه ګـــس طـرف بـــه مـونـځ شـی تـول تـمـام

دَ مونځ مستحبات

پـــه مـــانـــځـــه کښـي تول پـنـځـه مستـحبـات دی
دَ افـــضـــل غـــوره مـــونـــځـــونـــو دا صـــفـــات دی
دَ لستـــونـــو نـــــه لاســـونـــه چـــي بهـــر وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لر او بروي
په رکوع او په سجدو کښي دري نه زيات
مستحب وئيل راغلي تسبيحات
حکم دغه منفرد له په جهان دے
امام دي نه استثنیٰ په هر مکان دے
دَ سجدي ځائي ته کتل دي په قيام کښي
دا اٰداب دَ مونځ ګوزار دي په اسلام کښي
خپلو خپو ته په رکوع کښي تل ګوري
په رکوع کښي خپلو خپو ته کړي نظر
چي له دين او له اسلام وي ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښي لر او بر له
په جولي باندي نظر به کړي جلسه کښي
هم نظر به په جولي ساتي قعدي کښي
په اُوږو باندي نظر وي په سلام کښي
هر يو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښي
مستحب دي اسويلو کښي خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دي کول
په ښي لاس باندي خله بنده کړه قيام کښي
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چې شریعت کښې نهٔ خوښیږي
په نامه به دَ مکروه هغه یادیږي
مونځ کښې سدل دے مکروه هر یو یشرله
دغه حکم دے غریب له هر افسرله
چې څادر دې زوړند کړې وی په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر
لویې مونځ کښې دَ کپړو سره مکروه دی
څنګ چې لویې دَ وښتو سره مکروه دی
دَ کپړو راغندول منع دی مونځ کښې
یا کپړو له خورول منع دی مونځ کښې
مونځ مکروه دے چې کپړے دَ حقارت وی
تك ورسره هر محل ته په نفرت وی
دغه حکم لری خلهٔ کښې څه نیول
ورسره په دې جهان کښې مونځ کول
بیا لوستل چې څهٔ وی خلهٔ کښې دَ قران
مونځ ګزار له روا نه دے په هیڅ شان
مونځ کول دی په سستی سره سرتور
مکروهاتو کښې شامل دے په هر کور
چې حاجت لری دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــونــځ مــکــروه دے دا ســاعــت پــه دي جهــان
کـــانــي دا رنګ لـــر کـــوُل دَ مــونــځ ګـــزار
لانــدي زمــکـــه بـــانـدي لاس وهـل بـــار بـــار
مـکــروهــاتـو کښي شــامـل پــه هـر قدم دے
شــه خبــر لـــه دي هـــريـــو مـــحتـــرم دے
خپــلــو ګــوتــو نـــه تــکــونـــه دي ويستــل
يـــا لاســـونـــه دَيـــو بــل ســـر مـــوړل
دغـــه مـونـځ کښـي لـويـي کول دَ هـر بشـر دی
مــکــروهــاتــو کښي شــامـل دا پـــه هـر در دی
اخـــوا ديـــخـــوا مـــخ قبـلـــي نـــه اړول
مــونــځ ګـــزار لـــه دی مــکـــروه دغـــه کــوُل
نـاستــه مـنـع ده دَ سپـي پـه رنګ ، انسـان لـه
مـکـروهـاتـو کښـي شـامـل ده مسلمـان لـه
دَ پتـکـي پـه تـاؤ سـجـده کښـي کـراهـت دے
لــوئـــي کـمـــي دي جهـــان دَ عبـــادت دے
خـــوروُل هـــم دَ لاســـونــو پـــه دا شــــان
چـي پـــه زمـکـــه شـي خـنـګـلـي دَ انسـان
دا ســجــدو کښـي هـــر بشـــر لـــره مـکـــروه دی
دا غـــريـــب لـــه هـــر افســـر لـــره مـکـــروه دی
دَ ســنــتــو خــلاف مــونــځ کښـي کــوُل کـــار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروه دغه دے عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستي
چې پیدا په غزیدلو کړي چستي
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شي رحمتونه هر خوا کم
هم شمیره دَ ایاتونو ده مکروه
هم شمیره دَ نور څیزونو ده مکروه
بندول هم په څادر کښې خپل لاسونه
مکروهاتو کښې راځي دغه څیزونه
په کپړو دَ ساه لرونکي څیز تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
چې خالي وي مخکښې صف له ابتدا
نو مکروه دي اُودریدل وروستو جدا
ښے یا ګس یا مخامخ لاندې تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
اودریدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لري په مونځ کښې کراهت
اُوچت والے چې دَ یو لاس په مقدار وي
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وي
اُودریدل تول په محراب کښې دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهاتو کښې شامل دے دا تمام
کهٔ څه لږ وی رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شی دغې باب نه
پټول لری دَ سترګو کراهت
مسلمان چې کړی دَ مونځ دا عبادت
اسویلی هم راویستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هردار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښې ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښې بهر ده نظاره هم
دغه تول دی مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتوُنکی څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتوُنکے هر کلام دے
یا سلام کوُل، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښې مخکښې مقتدی چې لهٔ امام شی
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شی
دَ بالغ سړی په زوره چې خندا وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـونـځ مــاتيــږی چـې لــه غـم ډکــه ژړاوی
هــم دَ مــونــځ دے مــاتــوُنـکـے هـغــه سـوال
لـــه مــخـلــوق چـــې دَ غــوښـتــو لــری مثـــال
اُف يـــا آه ويــستــل لـــه دردیـــا دَ څــــهٔ غــمــــه
مــونــځ مـــاتيـــږی ورســــره اے مــحتـــرمــــه
غــلــطــی لــويـــه پــــه قــرآن کښـــې دَ بشـــر
مــونــځ مـــاتيـــږی ورســـره پــــه لـــراوبـــر
دې قـــــرآن تـــــه پـــــه کتــــلــــو دَ انســــان
مـونـځ مــاتيـــږی ، چــې ئــې لولــی مسلمــان
مـونـځ چــې څـنګ پــه هــر کلام سـره مــاتيـــږی
پــه ګـنـده ځـــائـي کښـې قيـام سـره مــاتيـــږی
دَ قبــلـــې چـــې کـلــــه ختـــم استـقبـــال شـــی
مـونـځ بــه مــات دَ مـونـځ ګوازه دغـه حـال شی
شـرط پــه کښــې دے چـې بـې عــذره دا عمـل وی
هـلـــه حــکـم ورســـره بـــه دغـــه تــل وی
دا انســـان چـې کـلــه مونـځ کښې بې پردې شی
مـونـځ بـــه مــات ددې بشـر پــه هــر حصـې شـی
هــم وئيـل سبــحـــان اللّـــه پـــه څـــه خبـــر
مـــونـــځ مــــاتيـــــږی ورســـره دَ هـــر بشـــر
پــــه تــرجيــع مــاتيـــږی مـونـځ دَ مـونـځ ګـوزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته تول دَ احمد علی اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافی دے اختصار له دا بیان

دَ پنځه وخته مونځونو بیان

تول پنځه وخته مونځونه په انسان دي
فرض کړي په معراج کښي پاك سبحان دي
دَ سحر، ماسپخین، مونځ دَ مازیګر
خامخا به دا کوي هر یو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دي فرض د دُنیا په هر یو تن
چي آزاد وي مسلمان وي او دانا وي
بالغ شوے ورسره هم په دُنیا وي
هیڅ څه عذر ورته نه وي دَ جهان
هیڅ څه عذر نه لري دغه انسان
فرض دے په دي شرطونو سره مونځ
ربَ ترلي خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښي دي سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتي مدام کورونه
دوه دي فرض وریسي دَ شریعت بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا دغه کول دي هر ساعت بيا
بې له عذره درنه پاتې نه شي وروره!
پابندي کړه دَ وختونو وخت ته ګوره
ماسپخين کښې دي اول سنت څلور
هر بشر دي کړي ادا دغه په کور
څلور فرض ورپسې دَ شريعت دي
دا ډالې دَ پاك اللّٰه ربُّ العزت دي
ورپسې دوه دي سنت دَ پيغمبر ﷺ
دوه شته نفل ورپسې هم معتبر
په اول دَ مازيګر کښې هم سنت شته
درته پته کۀ پاك نبی سيرت ﷺ شته
دوه ، څلور هم نقل شوی په سيرت دي
نقل شوی په سيرت کښې له حضرت دي
که څلور کوې يا دوه په کښې اختيار دے
شريعت کښې دا عمل دَ نيغې لار دے
ورته غير مؤکده وائی جهان
هر طرف ته په دُنيا کښې عالمان
څلور فرض ورپسې دَ مازيګر دي
زرګران له زرو قدر نه خبر دي
فرض درې رکعته مونځ کښې دَ ماښام دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوي شريعت کښې دا تمام دي
دوه سنت وړېسې وروستو دَ حضور ﷺ دي
نوافل له دې نه وروستو وروستو نور دي
دوه يا شپږ رکعته نفل دلته کښې دي
دَ محشر دَ پاره تل په کښې مزې دي
ماسخوتن کښې دي اول سنت څلور
دغه غير مؤکده دي په هر لور
څلور فرض وړېسې دَ ربَ اکبر دي
بيا سنت وړېسې دوه دَ پيغمبر ﷺ دي
نفل دوه دي وړېسې په لر او بر
غواړي دلته نفل کول کۀ يو بشر
بيا دَ وِترو درې رکعته په جهان دي
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دي
دوه نفلونه وړېسې شته په دُنيا کښې
کۀ زيات والې دَ جهان غواړې رڼا کښې
په جمعه کښې دي اول سنت څلور
تاليدلې په کولو به وي ورور
دوه رکعته فرض مونځ دې په جمعه کښې
دا لازم په هر بشر دې ښاريه کښې
بيا سنت څلور رکعته وړېسې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ محشر دا رڼا ګانې دي مزې دي
دوه رکعته ورپسې شته دې هم نور
اداکيږي ښه په شوق دا په هر لور
ورپسې شته هر طرف ته دوه نفلونه
ښه په شوق سره پکار دي ټول مونځونه

دَ سنت مؤکده ، غير مؤکده مونځونو بيان

نوم به تاوي اوريدلے دَ سنت
رڼا ګانې دي دَ دين دَ شريعت
دا سنت دي په دوه قسمه د جهان
مؤکد ، غير مؤکد شته دَ جانان ﷺ
دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دي
ماسپخين کښې شپږ راغلي په هر در دي
سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دي
ماسخوتن کښي دوه موجود په هر مقام دي
تراويح هم تجهد سنت اعمال دي
رڼا ګانې هر بشر له هر حال دي

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفيقه ....ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم وتب علينا
انك انت التواب الرحيم وصلى الله تعالیٰ علیٰ خير خلقه محمد واله واصحابه
اجمعين ومن تبعهم باحسان الیٰ يوم الدين . آمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library